Joānis Franciscus Branca Philosophie et Medicine Doctor

Reuerendo Patri Antonio de Vrenta Predicatore

ordinis sacre theologie Magistro S.P.D.

Orta est quecuto nō parua inter theologos et aliquos non uideo et profes-
sos obiectum de tam mira demonis uexatione monialem extra claus-
tra uertantem ex Prui Dominici ordine in alti montis oppidio nec non et in
aliam casam commorantem ex eadem ordinem Aliqui cā inuententiam
dixerunt ut negarent esse demonis uexationem sed puram dementiam
atque obstructam. caliditatem uel melanconiam cum tot diuersā inter se
repugnatiam consequentiam. monti alium ex pellis uel lane ex ueteri
et nouo testamto. ubi non legitur uel alio tā diuersa ex qua uexantur
moniales. inde alii que rationibus imaginatis putarent esse fictitū quod
cū uerba simul agere nisi in professione theologus attamē quanta
potui ex uariis scripturis. doctorū colligere non cum huius sententie cautā
clarā uidear impugnare his nostris temporibus ex pellā lane facile lectu
inuententiam. rectum motus contrariis exemplis rationibus atq; auctoritatibq;
sed prius assertā in medio adducam rationes asserentes uexationem
ex terram demonis affligentes et uexantis et uomere facientis uariasq;
monialibq; nec non ad diuina capere facientes. tuentes et omnia alia que tu
scis non esse neq; in antigua neq; in noua scriptura sanctitatē ego pura sym
plicitatē ergo insania mulierū primū arguunt quomodo potest Demō ex Deo corp
in forma propria uexare moniales in tam arcta cautissimū cuchoxidiscalc
amentū ex quo effugere uolunt nolit tamq; debeant ad che respondemus quod

Job fuit afflictus ob probationē saul demone uexatus ob peccatū
non tamē ut leg moniales & aeren alta in locha liueren tuer
Rarus si uerunt inuictas a demone aportari hoc erit contra Gaietan
sententiā dicēto contrariū qui asserit demonē aliquē in uita liuere
nō posse aly in aliam Reuocarunt ut tentiam asserē. id. malefitū
potius esse quā uexationē ob peccatū uel propter pn bastione Demū
negāt posse aliquē facere miserei aligi ne laudant ne uituperare
sed sunt dubij et ambiguitā de uexatione quā delatione quibꝫ opi
nionibꝫ in medium allis nostrā comorē Affirmamus rationē et autori
tatibꝫ comprobanda dubia et Rationes aduersarioꝝ soluendo statuo in medium
hanc conclusionē euidentanda, quod uexatio demonis existens in mulieris
uirginis domi commorantes sit uera realis nō historia nibꝫ negue ex insania
uel melancolia sed arte Demonis illata dei & mūtionē quod autem
uera patiā sensū et qui negat sensū ex ta pl Luoki doctrinā indiget
poena omnibꝫ n. aspicientibꝫ demū multa subtrahende attulit:
pterea dolores maximi effusio. sanguinis sagini apparens et postea
cuanies liuores ex uerberibꝫ non indicant uerā esse uexationē. &
Rarus ligatio uirginū nodis insolubilibꝫ funiculi colis et catenis
in ictu oculi in ecc.a et deābulando pedibꝫ ligate inueniuntur certe esse
dantarte demonis sec sicut ade uomitionū rerū diuersarū, et rosarū rueu
tū et coriandoꝝ uitri lagueoꝝ et alia innumera que nō fugis et in
monali conclaui uomitio serpentes non uenenosi, ouoꝝ et multaꝝ
rerū que adhuc conseruantur clarissima sunt signa inperceptibli

modo inditas esse á demone ingula relinquo duos alios modos quibꝫ demo
nia agere potest s. aplicando actua panicis et dilusia prestigiadi esse
excitando de quibꝫ primo ex di septimo tractauit nicolaus lirenus in glosa
ordinaria et diuus Augustinus in detinitate Ruens reclusio uirginū in
artissimi locis et deducto quasi p fune p tota cuculiam gumiꝫ aliquādo
proiectas ad uespertinā horā et determinata afflige eas: ceteroꝛa audiun
tur sed non demones cadūt ante comonionē et post sontemꝫ interrā per
cutiunt absꝫ lesione, ideo macapture contemiserūt et quasi ipsemo affectu
ob uidū demonis esse ꝫ uana tās formāte figurā p pictoꝝ more, qui modo
de formē modo unam modo aliam formā depingunt sed n. ora claua in
signa uexationū nō esse. fletitū sed uerā trealem ex unde hec uexatio
accessit ut m diuina sententia sor dei p missione. sicut utrū uero ob pec fu
uel ob probationē et meritū in duplici cū opinione et ob peccatū et ob mer
itū ob peccatū nā retulerūt virgines cū ieuniis orationibꝫ et disciplinis
uacarent monali capucine cuidam nepti apparuit demon cui forma fruc
tuosi ex qua forma decepta adhuc nolens obedire
suis preceptis et mādatis ta dira flagella p peti sore p decē ānos meruit ei
Dei p missione ad purgandū peccatum adolatria nō ut aquesta discretione
et quia puella causa nepti uerba facit ioanes laurentius anānias lib. 3 c
in de natura demoniū sepius accidisse ut esset uera p testationibꝫ et ado
rationibꝫ sicut fecisse diuū martinū legimus cui a parens demō cū suis
angelis in forma christi cū purpura et diademate ut in adoratione diui Martin
diceret inimicū fraude agnoscens nunquā dixit christus in purpura et diadema
apparuit demon n. iusta diui pauli sententia, quādoquidē se in angelū lucis trans fic

et in forma virginis gloriosissime et crucifixi aiunt doctores se con
uertisse in qua forma iã declarauit monialis dominicana ei apa
ruisse et in uenis ostendens et adoratione crucifixi in a facie et in ui
dens .n. demon uirtutibꝫ virginũ in pclaxũ idolatrie eas ducere curau
erit legitur in secunda patrũ collatione apud cassianũ meliorũ
piũ monachũ claris et magnis uirtutibꝫ illusionibꝫ et apparitionibꝫ. diuꝫ
uerit lapsũ eius a religione adaptare labetur ex pectum eronis senis
in illa collatione ex dilusione in mortem abrui et multa alia ex
quibꝫ clarissime abetur ꝑ lapsus accidisse nõ uera discretione
que humilitate uera possidetur Non ꝑpria iudicio sed seniorũ consilio
fide et sanctorũ uitioꝝ et ꝑfectorũ doctrina non ut incautꝫ et
inexercitate monialis que de huic a demone fuere nõ uera dis
cretione uisioni nõ assentiendo et pate faciendo quicquid uisũ quem
ad modũ labetur expellũ ex uerbis abbatis seraphionis eadem secunda
patrũ collatione marcose pate sue cogitationũ et de periculo
scrupie confidentia ꝑ discretionem ex collatione pate facte tentatꝫ
onis senis consilio demon ut lanpas desinis cũ tristicia odore aufugisse
qua poterit uera discretione nõ esse monialem. d. plane iterum uenisse
adie cognita fraude dei iudicio tot tanta ꝑ petitione ꝑmittentur et
ad pena uere discretionis et ad meritũ ut purgata flagellis libere
esset quod et sic aliter opinetur aliqui legimus iacobũ abbatẽ inuisis
sanctorũ patrũ apud simeonẽ metaphrastem ex translatione lipomani
ob iciunia frequentes oratione et alia sancta operari et conuictione mona
chorum demones ita infermisse in cũ ut et uerberarent et dolorem
acerbũ in eo inducerent in orando cisternã ante eũ patere faciebãt
profundissima et multa alia omni ingenio et arte tentabant agere,
ut ab incepto cauteret quid mirũ si abas tenet demõ ut a proposito
religione ut uitiũ ducant ut ad ecclesiã nullo pacto accedant
ut cõ audeant ut eos ad dei adorationem cultura et ad idolatriam pate
randa. quid ergo sanctitatis ita a ꝓfectantur dicimus iciunia obser
uare continua oratione assiduas lucubrationes et uitã celibem ui ego
uir ille sanctus tot uexatꝫ ꝑ minus est a demonũ turba. tu sancti, et tu
tot tantisq; insultus tentationes uerberationes apparitiones
illusionẽs in uitis sanctorũ patrũm in eremo conuersantium legimus

Arte demonis exercitacas ut autor eius con Meta fratres Doctor alippomano
canitatus Non ecimus ego dupidi uexatione Laz uirginū Eis nostris temp
oribg ad exemplū omniū nā dantur demones electi ad exercitationē
spiritualem et ineidias faciant humane salut: Nam ut adetur ob questiones
11 ~~ia~~ modos et artes habent infinitas ad nocendū humane nature et semper
a principio cor Lapsu sedu cunt ad spiritū totū ~~genus~~ generis humani maxime
n cupiunt bonos decipere eigz dominari et omni conatu cum eis molestia
Relinquo apud scholastios doctores ut ēda sententiaz distin: sexta et sept
ima et cur sente distinctione quarta de materia angelor et demonū
aligua dicere. que fuerant nostrā sententiā sed tangūa nota tue R
omitto concē tamen est accedere ad rationes ad uersarior dissoluendas ab
prima uexatio negz melancolia et insania Nam nungūa legi apud gale
nū et medicine scriptores signa que indicarent hac esse insaniā erat
secunda ad uersarior ratio quod phe uexatio nō legitur negz in
nouo negz in ueteri testa.to non legitur fuisse pena regis
a N.abūcho donosor. qui rex ob peccatū oppressionis virginū
et uenuse uirgines et carissime de qua ipse rex fuit captus amore et
ob peccatū quia gregoriū precipitaret, in lacū ubi p quindecim annos
dei permissione uixit in forma ferei uersus est Rex furens et ecclesiam
a demone dino uexatus et apud eastionem in septima collatione patru
x x v legimus abbatē moisen eo quod paulo durius contra abbatē
machariū increpationē unius sermonis quā de opinione proficientis segen
Ratim tradito demoni traditus est ut egestiones humanas et cibos ori ge
reret suo et ut purgatus a dilito cognosceret ab abbate

meccario oratione fuit statim demon fugatus quare non valet Secunda
rio no Legitur ergo non uera nā Legimus in septima patrū collatiō
tentationes. esse diuersas et p. mensura delicti esse pelagay modus
ergo diuersa esse pena. hec valet quod demones nō possent tentare
aliquem in ecc.ª ante xpi passionē ecclesiā nā et si non sit potestas
nocendi in demonū arbitrio collocata, tum nemini potuit nocere
nisi prius a domino obtenta dispensatione, ut patet de iob et
in euangelio, qui querebant a dño. ingredi ingregem porcos, est
rationabiliter credendū quod ad penā et ad meritū est domino
sus concessa dispensatio ad tempus laedendū in ecc.ª sicut in aegip
tijs in ecc.ª cor cruciare magis et legimus in multis sacris doctoribꝰ
ecc.ª demonem tentare confitentes, et ibi apparuisse patribꝰ ergo
dei permissionem hoc est asserendū. ad cauationem inquoneg
ant aduersarij demonē posse transferre aliquē de loco in locum
et multos etiā asportari sic contra Gaietanū sententiā
facillime responderetur nā Legitur prius fuisse angelos boni sed
sse nā lie est putandū sed etiā esse vastū Abaeū delatū in lacū
Danielis xiii et diui philippū translatū aethyū viri sic
potestatem habuere maligni angeli sup corpora ut Matheus
in quarto capitulo cū saluatorem tentauissent et pacē in loca
diuersa, et ut fuerunt autores fide digni simonem magnū
per aerem uolasse, ut egesippus lib. in de excidio hierosolimis

Diuus Ambrosius sermone lxvi et in capitulo vii ad Romanos
diuus Augustinus sermone in depetro et paulo legitur de em
pedocle origenem crotonem adscitagoram à demonibus
translatū: et philostratus affirmat Apollonium Tyaneū octo longo
spatio romā diuersum fuisse. ductū et borcolas Liparitanos solit
Navargum vectam subsolum atticum à demone traductum. et
traduxit etiam Dicentinum episcopū per aerem Romā trapezitā sicut
et Albertum Magnum quod vero etiam multi asseruerunt
a demone comprobatur ex utilitate modus videre et ex predicato

familia in preceptorio precepto primo cap. septimo quod aliquando possunt trasferri inuite, ut asserit etiã Guielmus parisiensis in lib. de universo cuius sententiæ? Albertus et ubaldus meminerunt quod etiam p̃ historiam petri damiani comprobatur lib. xxvi speculi historialis cap. xxvii nã puer quinquennis monachali habitu indutus filius viri nobilissimi ad monasterium illatus pestiferã eluxit ubi mane repertus est quosdã dixit ad magnũ comitatũ delatũ esse ut comederet unde et p̃ superiora agustino immundum extat Recens historia de nutrito ordinis capuccinor̃ neapoli quita dies vexationes habebat a demone vel a cerem cũ aportaret in nutrito a speculo precipitabãt et p̃ montes et aduersa loca transferebat ex ore eius terra implebat quo cubiculo ignẽ incendebat cũ sulfure intenebulũ quod erat in cenobio cum violentia sup ventriculũ regionebat et verberationes multas dabat. ut a regione secedere omni conatu exquirebat facta .n. p̃fessione cessauit omnis tentatio demonis hoc .n. digni patres ordine mihi restabunt ad illos qui maleficia id esse asserebant sicuti maleficium in energumenis solui in proiectione rei maleficiatæ vel ex inaereo et aduerso maleficio nõ nego posse demones affligere ex pacto sortilegor̃ mulieres et incubos esse res etiam est nõ esse maleficium cũ tentatio sit de fide et cause precedentes ut enarratã potius de dei p̃missione hoc accidisse, nec ex rebus poterimus videmus esse moniales liberas quas sed opinio non recipienda, et ad illos qui nec laudant nec

uicinperant sed stupide permanent, ut eis reuelata exactionibus
et aut societatibus enarratis ergo nō sunt parui faciendā mo
niales ute uirgines exeo quia spiritibus immundis sunt
traditē nā duo credere immobiliter nos oportet primū quod
sine permissu dei nullus homo omnino tentatur secundo quod
ōia que nobis ādeo inferuntur sine tristitia ad presens sine
leta uidebātur uelut á piissimo patre, clementissimo q medico
& nostris utilitatibus irrogentur, et reuera ita, ut pedagogis
traditos humiliarint. et ex hoc mundo uel purgatoris
ad alia transferantur uitā uel pena leuiori plectātur
× qui secundā sponsalia traditi sunt in patri tabane in
tertia carnis, ut spiritui ea lux fiant in die domini in
ceu chaisti: ut septima: etiā collatione, uade es cassianus
narrauit. et ut finē nostris inceptis questionibus imponamus
non relinqū ad curiosos questa respondere, uerbi gratia quid dem
in forma propria nō apparet omnibus quādo uexātur
quibus respondeo ex doctrina Joannis cassiani in octaua
patrum collatione cap. xii quod duplex est causa quod de
mon non apparet, una quod terrore in cursus eius, uel
horrore nullus, in quo se cum uoluntate sua in libitū fuerit
transformat atq convertit intolerabile foeditate homine
trāsformantur neque quā ualentes hec carnalibus oculis intu
eri secunda causa est quod in amplioren negotii motu
quotidiano cor exemplo et imitatione gens humana cecidit
& fieret et ghec inter homines et demones fieret notio

Quedã familiaritas atq; pietas. coniunctio hec abui pater
quanquã non professione theologus quã dicere contra ad
necessarios opiniones que etiam nolo at cito nota maxime
veniant. fratri Ioanni Baptistæ altimontano, ut sit
quid ad respondendũ interceit tua, cũ sua suppliat oratio
ad stabiliendũ communem nostram opinionẽ
Vale Pater, meque tui ex animo studiosũ habeas Castrouillaz
Nonis Ianuarij 1587

puella
et quia erat rudis et grauẽ rhonca ad dicendũ Deus, flagella
demonis ob peccata et de merita post purgationẽ patuit
ut data data carne in terrã in Maria Lathane anima
libera fiat

Ad primã patet solutio ex nostra statuta conclusione
quod sit vera et nõ fictitia recitatio

Demonkon Ugah